

derate, og den gik ud over det ærede Medlem og hans Parti, men de brød sig slet ikke om det og Vælgerne heller ikke. Det var rigtigt nok, at Bergianerne vare komne først i Opposition mod Ministeriet; allerede fra 1887 havde Berg og hans Folk staaet paa Pøst over for de moderates Forligstendenser indenfor det samlede Venstre, og Hørup og hans Folk kom noget senere med, det er rigtigt, men de kom begge i Forening til at fælde de moderate ved Valgene den 9. April 1895. Det gaar paa Demokratiets Arbejdsmark ligesom i Herrens Vingaard, at ogsaa den, der kommer i den ellefte Time, er velkommen, naar han blot vil være med til at gøre det store Arbejde. Det ærede Medlem talte noget om, at de radikales Stilling skulde være som Bagtroppen, og der er ogsaa talt om Fortroppen, men hvad Rolle spille disse Ord? At være Bagtrop er en meget hæderlig Stilling i en god Hær. Man har baade Fortropper og Mellemtropper og Bagtropper. I den gamle romerske Hærordning var Bagtroppen den vigtigste Bestanddel, den gjorde Udslaget, man sagde: Nu kommer Turen til Triarierne, den tredje Række, den bageste Række, Kærnetropperne. Disse Billeder have altsaa ingen Betydning: Men naar det ærede Medlem for Løvel er saa bekymret for, hvorledes Forholdet vil blive mellem de radikale og Socialdemokratiet, saa skal jeg anbefale ham at lægge langt mere Vægt paa det, der er langt vigtigere for ham, nemlig Forholdet mellem ham selv og de gamle moderate og Højre. Der vil han faa nok at beskæftige sine Tanker med. Han kan være forvisset om, at paa næste Valgdag vil der paa alle eller saa godt som alle Valgtribuner staa Socialdemokrater og ærlige Demokrater imod det nuværende Regeringsflertal, og det ærede Medlem skal faa at se — for atter at bruge et vinget Ord af den højtærede Konseilspræsident —, at vi skulle rigtigt sigte, og vi skulle være med til at sætte det nuværende Flertal fra Styret. Vi skulle ikke tage fejl af Sigtet, vore Bajonetter skulle alle som en blive vendte til den rigtige Side. Om det lykkes fuldtud ved det første Valg, kan ingen vide, men det vil i hvert Fald temmelig sikkert lykkes ved de Valg, der komme derefter. De gamle Krav, der have levet, groet og vokset stærkt i en Menneskealder i den danske Befolkning, de kunne svigtes en Tid, men de vokse igen, et nyt Flertal vil rejse sig. Det ærede Medlem skal komme til at høre, at vi kunne gøre en saadan Gerning, at vi

skulle føre Demokratiet frem paa ny. Demokratiet gaar sin Gang, trods al Svigten fra nogle af dets Repræsentanter, her hjemme som i Udlandet. Vi have i denne Sommer set, hvorledes Norge er naaet frem til fuld Uafhængighed. Vi kunne, ligesom det ærede Medlem, kun ønske Norge til Lykke dertil. Trods alt, hvad der kan synes at staa imod, endogsaa Kongemagten, er der dog intet, der i Længden kan hemme et Folks Villie til at gøre sig gældende. Vi have set disse store Begivenheder ordnes i Fredelighed. Ved Siden af den Tak, der skyldes saa mange i denne Sag, skal der ogsaa fra Danmark, fra denne Sal, fra Socialdemokratiets Side lyde en Tak og en Anerkendelse til det svenske Socialdemokrati, fordi Arbejderne i Sverige mere end nogen anden have været med til at bryde Brodden af Chauvinismen og have bidraget mere end nogen anden til den fredelige Løsning af denne Konflikt. Antimilitarismens Kamp mod Chauvinismen, mod den falske Nationalfølelse, er Alvor for Arbejderne og for Socialdemokratiet.

Det ærede Medlem for Thisted (N. Andersen) talte i Gaar om, at Forsvars-sagen var Alvor for ham; det tvivler jeg ikke om, men jeg vil nødig have, at han dermed ligesom skulde antyde, at Modstanden mod det, han kaldte Forsvars-sagen, ikke skulde være hellig Alvor for os andre. Vor antimilitaristiske Kamp er ogsaa Alvor, Kampen mod et Militærvæsen, der har set vort Land blive fattigere og fattigere og mindre og mindre gennem Aarhundreder i Kraft af Militærpolitikken. Vi ere blevne bange derfor, bange for alt det Fantasteri, der knytter sig dertil. Vi ønske, at der skal slaas ind paa en anden Politik, og vi søge at være med til at organisere Arbejderne internationalt i alle Lande som det reelle Magtgrundlag for de ny Fredstanker. Der er blevet talt om vort Forhold til Norge og Sverige. Maa jeg i denne Forbindelse bede den højtærede Udenrigsminister om, hvis der skulde blive Anledning dertil fra Danmarks Side at foretage noget i denne Sag, at han og Regeringen da ikke ville handle uden Rigsdagens Medvirken paa ethvert Trin. Jeg tror, det vilde kunne være heldigt. Der er jo Tale om en dansk Prinses Ophøjelse til norsk Konge. Der kan fra dansk Side gøres meget store Betæneligheder gældende imod en saadan Ordning. Jeg var oppe i Sverige i Sommer, og jeg ved af egen Erfaring af Udtalelser fra mange Sider, med hvilken Misstemning denne Tanke i hvert Fald den Gang blev